

Utrikesdepartementet

Avdelning för handel och främjande, Enheten för
internationell handelspolitik och EU:s inre marknad

Rådets möte (handelsministrarna) den 15 maj

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. A-punkter
3. EU- USA handelsrelation

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Bistånds- och utrikeshandelsminister Benjamin Dousa

Förslagets innehåll: Rådet kommer att diskutera den senaste utvecklingen i handelsrelationen med USA i ljuset av den nya administrationens handelspolitik, särskilt införandet av olika tullar. Kommissionen kan förväntas uppdatera om de samtal som förs med USA på området. Diskussionen kan beröra den övergripande utformningen av EU:s förhållningssätt i handelsrelationen med USA.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen anser att det är viktigt med ett enigt EU-agerande och nära samverkan mellan kommissionen och medlemsstaterna. EU:s styrka ligger i att kunna agera tydligt och samfällt. Regeringen kommer att verka för att EU:s eventuella motåtgärder ska vara riktade, proportionerliga och väl avvägda för att undvika eskalering.

Regeringen välkomnar att EU:s beslutade motåtgärder tillfälligt har pausats för att skapa förutsättningar för förhandlingar. EU bör eftersträva en förhandlingslösning med USA. Samtidigt bör EU visa fortsatt beredskap att

införa motåtgärder när så är påkallat. Detta gäller de redan beslutade men pausade motåtgärderna, men även vid behov ytterligare eller utvidgade motåtgärder. Regeringen kommer att bevaka svenska intressen i möjliga kommande förhandlingar mellan kommissionen och den amerikanska administrationen liksom vad gäller kommissionens eventuella nya förslag på ytterligare motåtgärder från EU:s sida.

Sammantaget är en god och dynamisk handelsrelation med USA en central och långsiktig prioritering för regeringen. Trots de aktuella svårigheterna bör EU och USA arbeta för att på sikt kunna skapa förutsättningar för att kunna ingå ett frihandelsavtal och närmare samarbete om ekonomisk säkerhet och framväxande teknik när det ligger i EU:s intresse.

Utvecklingen understryker ytterligare vikten av att EU ökar ansträngningarna för att stärka EU:s konkurrenskraft, öka tillväxten och höja produktiviteten. Som en del av detta arbete har regeringen därför varit pådrivande för den nya inre marknadsstrategin som kommissionen avser att presentera i maj. Genom ett nytt politiskt åtagande och med konkreta förslag för den inre marknaden kan dessa frågor drivas med full kraft. Det krävs ett fortsatt hårt arbete för att förenkla för företag och ta bort kvarvarande handelshinder, särskilt på tjänsteområdet. För att bättre kunna omsätta den inre marknaden i praktiken och ge användarna större nytta behöver regelverk förenklas och hinder på den inre marknaden undanröjas.

Parallellt med en vässad inre marknad behöver EU:s utrikeshandel diversifieras ytterligare. Regeringen verkar för att EU ska fortsätta att bedriva en öppen och regelbaserad handelspolitik. Därför är en av regeringens viktigaste handelspolitiska prioriteringar att EU sluter nya frihandelsavtal. Regeringen verkar även för att möjliggöra för rena handelsavtal och ökad öppenhet för flexibilitet i EU:s positioner i syfte att underlätta för kommissionen att kunna slutföra förhandlingar som resulterar i fördjupade handelsrelationer.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: EU:s handelsrelationer med USA diskuterades vid FAC handel den 7 april 2025. Frågan behandlades i Näringsutskottet den 3 april och i EU-nämnden den 4 april 2025.

4. Ekonomisk säkerhet

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Bistånds- och utrikeshandelsminister Benjamin Dousa

Förslagets innehåll: Rådet förväntas ha en framåtblickande diskussion om ekonomisk säkerhet utifrån EU:s strategi om ekonomisk säkerhet och implementeringen av de rekommendationer som kommissionen framfört.

Förslag till svensk ståndpunkt: Det politiska omvärlds- och säkerhetsläget visar på behovet av stärkt ekonomisk säkerhet, inte minst genom breddade handelsförbindelser och diversifierade värdekedjor för en ökad motståndskraft.

Regeringen välkomnar därför EU:s höjda ambition med en dedikerad kommissionär för handel och ekonomisk säkerhet och dennes arbete med att tillsammans med medlemsstaterna genomföra EU:s strategi om ekonomisk säkerhet. Strategin och dess efterföljande rekommendationer utgör en balanserad europeisk ansats för hur EU på ett bättre sätt kan skydda gemensamma värderingar, intressen och stärka vår säkerhet, samtidigt som ambitionen att stärka Europas långsiktiga konkurrenskraft och produktivitet upprätthålls.

Regeringen välkomnar att den grundläggande principen för EU:s ekonomiska säkerhet är att alla åtgärder ska utgå från proportionalitet och precision. En sådan ansats bör baseras på en grundlig analys av nuvarande och framtida hot och risker samt en utvärdering av hur befintliga verktyg och marknadsmekanismer kan användas för att hantera sådana utmaningar. Åtgärder såsom granskning av investeringar, stärkt forskningssäkerhet eller exportkontroll bidrar till att stärka EU:s trovärdighet som handelspartner och investeringspartner i förhållande till strategiska samarbetspartners. Behovet och lämpligheten av att reglera granskning av utgående investeringar måste analyseras noga.

En stark inre marknad och en fri och regelbaserad handel bidrar i grunden till konkurrenskraft, produktivitet och innovation vilket stärker vår motståndskraft. Samtidigt medför denna öppenhet att det i vissa sektorer utvecklas beroenden, inklusive av råvaror och insatsvaror, som i sin tur medför risker och sårbarheter som behöver hanteras.

Eventuella åtgärder för att stärka ekonomisk säkerhet ska vara tydligt motiverade utifrån att skydda våra säkerhetsintressen, och inte utformas utifrån ekonomiskt protektionistiska syften. Handelsrestriktioner för att upprätthålla säkerhet behöver vara välmotiverade och proportionerliga. Sverige förblir en stark röst för en öppen och regelbaserad handelspolitik, som tillsammans med en väl fungerande inre marknad bidrar till tillväxt och konkurrenskraft och därmed motståndskraft och ekonomisk säkerhet.

Sverige behöver vidta åtgärder för att värna vår ekonomiska säkerhet, säkra vårt framtida välbefinnande och skapa de resurser som krävs för att utveckla vårt samhälle och stärka vår nationella säkerhet. Den nationella kompetensen på säkerhetsområdet måste respekteras.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Överläggning om strategin i dess helhet hölls med Näringsutskottet den 19 oktober 2023.

Utrikespolitiska dimensioner togs upp vid EU-nämndens sammanträde den 10 november 2023. Vid överläggning i Näringsutskottet den 2 maj 2024 behandlades EU-kommissionens förslag till ny förordning om granskning av utländska investeringar i unionen samt vitboken om utgående investeringar.

Faktapromemoria: 2022/23: FPM 115, En europeisk strategi för ekonomisk säkerhet.